

Sociale Zekerheid
Zelfstandige Ondernemers

Wetgeving en rechtspraak 2022

INHOUDSTAFEL

WETGEVING.....	3
Sociale bijdragen	4
Vennootschapsbijdrage.....	5
Pensioen.....	6
Overbruggingsrecht.....	9
Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht	10
Moederschapsuitkering	12
Arbeidsongeschiktheid.....	13
Geneeskundige zorgen.....	15
Rouwverlof.....	16
Regeling arbeidsrelatie.....	17
Arbeidsongevallenverzekering platformwerkers.....	18
Insolventierecht	19
Zaterdag als werkdag	20
RECHTSPRAAK	21
Arresten van het Grondwettelijk Hof.....	22
Arresten van het Hof van Cassatie	24
Arresten van de arbeidshoven	25
Vonnissen van de arbeidsrechtbanken	34

WETGEVING

Dit document bevat de wetten en besluiten die van belang zijn voor het sociaal statuut van de zelfstandigen en die in 2022 in het Belgisch Staatsblad werden bekendgemaakt.

Ze worden gegroepeerd per thema.

Elke maatregel wordt kort toegelicht. Telkens worden de datum van inwerkingtreding en de volledige wettelijke referenties vermeld.

Sociale bijdragen

Afschaffing verminderingsdrempels

Vanaf het eerste kwartaal van 2022 worden de vaste drempels voor de vermindering van de voorlopige sociale bijdragen afgeschaft. De zelfstandige kan voortaan vrij het bedrag bepalen in functie van de geraamde inkomsten. Bij zijn aanvraag tot vermindering moet hij aan zijn socialeverzekeringsfonds een objectieve verantwoording geven.

De minimumbijdrage voor de zelfstandigen in hoofdberoep, primostarters en meewerkende echtgenoten blijft behouden. Ook de verhoging in geval van onterechte vermindering blijft behouden.

Koninklijk besluit van 23 december 2021 houdende wijziging, wat de voorlopige bijdragen betreft, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 18 januari 2022

Extra korting primostarters

In het kader van de eenmalige taxshift om de koopkracht te verhogen, krijgen primostarters een korting van 25,01 euro (niet-geïndexdeerd bedrag) op de sociale bijdragen van hun eerste kwartaal van activiteit. De maatregel geldt voor zelfstandigen die ten vroegste op 1 april 2022 een activiteit als primostarter aanvatten.

Wet van 12 juli 2022 betreffende een eenmalige vermindering van sociale bijdragen voor bepaalde startende zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 9 augustus 2022

Uitbreiding primostarters bij hervatting na arbeidsongeschiktheid

Vanaf 1 januari 2023 wordt de bijdrageregeling van de primostarters uitgebreid naar zelfstandigen in hoofdberoep die terug aan de slag gaan na een periode van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit, op voorwaarde dat zij minstens twee opeenvolgende kwartalen gelijkstelling wegens ziekte hebben genoten.

Programmawet van 26 december 2022, Belgisch Staatsblad 30 december 2022

Vennootschapsbijdrage

Bedragen

Het bedrag van de gewone en verhoogde vennootschapsbijdrage bleef in 2022 ongewijzigd: 347,50 euro en 868 euro.

Het bedrag van het balanstotaal, dat dient om het onderscheid te maken tussen de vennootschappen die onderworpen zijn aan de gewone of de verhoogde bijdrage, wordt verhoogd tot 746.410,17 euro.

De bijdrage moet ten laatste op 31 december 2022 vereffend zijn.

Koninklijk besluit van 29 november 2022 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1993 tot uitvoering van hoofdstuk II van titel III van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, met betrekking tot de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van de vennootschappen bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad 9 december 2022

Wijzigingen

Vanaf 1 januari 2023 treden de volgende wijzigingen in werking:

- de hoogte van de vennootschapsbijdrage wordt wettelijk verankerd;
- de vennootschapsbijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd;
- de vennootschapsbijdrage moet uiterlijk op 31 december (in plaats van 30 juni) van het bijdragejaar vereffend zijn.

Er zijn ook enkele wijzigingen van meer technische aard in het kader van de hervorming van het ondernemingsrecht, het wetboek van vennootschappen en verenigingen, de noodzaak van administratieve vereenvoudiging en ontwikkelingen in de rechtspraak.

Programmawet van 26 december 2022, Belgisch Staatsblad 30 december 2022

Pensioen

Grensbedragen toegelaten activiteit 2022

De jaarlijkse grensbedragen van de inkomsten die de gepensioneerde in 2022 mag cumuleren met zijn pensioen zijn gepubliceerd.

Ministerieel besluit van 24 december 2021 tot aanpassing van de jaarbedragen bedoeld in artikel 107, §§ 2 en 3 van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 27 januari 2022

Cumulatieregeling in het kader van strijd tegen de COVID-19-pandemie

Voor de regeling van de cumulatie van de rust- en overlevingspensioenen met een vervangingsinkomen, wordt er geen rekening gehouden met bepaalde uitkeringen die worden toegekend wegens het coronavirus COVID-19. Deze maatregel gold van 1 maart 2020 tot en met 30 september 2021 en wordt verlengd tot en met 31 maart 2022.

Daarnaast geldt voor de regeling van de cumulatie van de rust- en overlevingspensioenen met inkomsten uit een beroepsactiviteit uitgeoefend door de pensioengerechtigde zelf of zijn echtgenoot een tijdelijke neutralisatie van bepaalde inkomsten:

- Indien het gaat om een beroepsactiviteit die aangevat of uitgebreid werd in de zorgsector of in de private en openbare instellingen of diensten die belast zijn met de exploitatie van vaccinatiecentra, geldt de tijdelijke neutralisatie vanaf 1 oktober 2021 tot 30 juni 2022.
- Voor het onderwijzend personeel in het secundair, lager of kleuteronderwijs geldt de tijdelijke neutralisatie voor de periode vanaf 1 januari 2022 tot en met 30 juni 2022
- Voor alle andere sectoren, met uitzondering van de zorgsector, de private en openbare instellingen of de diensten die belast zijn met de exploitatie van vaccinatiecentra en het onderwijzend personeel in het secundair, lager of kleuteronderwijs, geldt de tijdelijke neutralisatie vanaf 23 januari 2022 tot en met 28 februari 2022.

Koninklijk besluit van 23 februari 2022 tot uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de wet van 7 mei 2020 houdende uitzonderlijke maatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie inzake pensioenen, aanvullende pensioenen en andere aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, voor wat betreft de vervangingsinkomens bedoeld in artikel 4 van deze wet, Belgisch Staatsblad van 5 maart 2022

Koninklijk besluit van 19 mei 2022 tot uitvoering van artikel 3/1, derde lid, 2°, van de wet van 7 mei 2020 houdende uitzonderlijke maatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie inzake pensioenen, aanvullende pensioenen en andere aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, Belgisch Staatsblad van 8 juni 2022

Technische aanpassingen

Er worden technische aanpassingen aangebracht in het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen. Er worden hoofdzakelijk verwijzingen aangepast.

De aanpassingen hebben uitwerking vanaf 1 januari 2021 en zijn van toepassing op de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten vroegste ingaan op 1 januari 2022, met uitzondering van de overlevingspensioenen berekend op basis van een rustpensioen dat daadwerkelijk en voor de eerste maal ten laatste op 1 december 2021 is ingegaan.

Koninklijk besluit van 18 april 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, voor wat betreft de harmonisatiecoëfficiënt, Belgisch Staatsblad van 18 mei 2022

Aanpassingen Brexit

De pensioenwetgeving wordt aangepast om:

- rekening te houden met de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (Brexit) en meer bepaald met de multilaterale verdragen die in dit kader zijn gesloten;
- bepaalde wijzigingen naar de Europese reglementering bij te werken;
- de formulering aan te passen aan de evolutie van de internationale context.

De aanpassingen treden in werking op 1 januari 2021.

Koninklijk besluit van 7 oktober 2022 tot wijziging van diverse bepalingen inzake sociale zekerheid en de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, Belgisch Staatsblad van 3 november 2022

Wet van 5 december 2022 tot wijziging van diverse bepalingen inzake sociale zekerheid en de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, Belgisch Staatsblad van 15 december 2022

Aanvraag en toekenning overlevingspensioen en overgangsuitkering

De aanvraag om een overlevingspensioen geldt in het pensioenstelsel voor zelfstandigen ook als een aanvraag om een overgangsuitkering en omgekeerd.

Daarnaast wordt in het stelsel van de zelfstandigen de mogelijkheid om een overlevingspensioen toe te kennen uitgebreid tot elke gerechtigde op een rustpensioen ten laste van de openbare sector dat ambtshalve toegekend werd vóór de wettelijke pensioenleeftijd, met inbegrip van een rustpensioen wegens gezondheidsredenen of lichamelijke ongeschiktheid.

De wijzigingen treden in werking op 1 juli 2022.

Wet van 5 mei 2022 tot wijziging van diverse bepalingen inzake overgangsuitkeringen en overlevingspensioenen, Belgisch Staatsblad van 25 mei 2022

Verlenging duur overgangsuitkering en begrippen "kind ten laste" en "kind met een handicap"

De duur van de overgangsuitkering werd verlengd van 24 naar 36 of 48 maanden voor de weduwe/weduwenaar met een kind of met een gehandicapt kind ten laste.

Het bewijs van de kinderlast wordt geleverd:

- hetzij door een attest van de instelling die de kinderbijslag uitkeert;
- hetzij door aan te tonen dat het gaat om een kind ten laste in de zin van de pensioenregeling voor werknemers voor de toekenning van een overgangsuitkering tijdens een periode van 36 of 48 maanden.

Het "gehandicapt kind" is het kind dat tot ten minste 66 % is getroffen door ontoereikende of verminderde lichamelijke of geestelijke geschiktheid wegens één of meer aandoeningen.

De verlenging van 24 maanden naar 36 of 48 maanden wordt ook ingeschreven in de bepaling over het grensbedrag dat gepensioneerden met kinderlast nog mogen bijverdienen.

De regeling treedt in werking op 1 oktober 2021.

Koninklijk besluit van 12 juli 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, voor wat betreft de hervorming van de overgangsuitkering, Belgisch Staatsblad van 2 augustus 2022

Versoepeling minimumpensioen meewerkende echtgenoten

De meewerkende echtgenoten zonder loopbaan van minstens 30 jaar hebben toch recht op het minimumpensioen als ze voldoen aan de volgende voorwaarden:

- ze zijn geboren in de periode die loopt van 1 januari 1956 tot 31 mei 1968;
- ze kunnen geen aanspraak maken op het minimumpensioen in toepassing van artikel 131ter van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen;
- ze hebben zich vrijwillig onderworpen aan het maxistatuut van meewerkende echtgenoot tijdens de periode van 1 januari 2003 tot 30 juni 2005 voor één of meerdere kwartalen of moesten zich verplicht aansluiten vanaf 1 juli 2005;
- hun loopbaan is ten minste gelijk aan twee derde van het maximum mogelijke aantal loopbaanjaren en –kwartalen gelegen in de periode die zich uitstrekt van 1 januari 2003 tot het kwartaal dat gelegen is vóór het kwartaal waarin hun rustpensioen ingaat.

De regeling is van toepassing is op de rustpensioenen van de meewerkende echtgenoten die effectief voor de eerste keer ten vroegste ingaan op 1 januari 2023.

Wet van 27 november 2022 tot wijziging van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen voor wat betreft het minimumpensioen voor meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 27 december 2022

Overbruggingsrecht

Hervorming overbruggingsrecht

Het overbruggingsrecht wordt grondig hervormd:

- De toekenningsregels voor alle gevallen van onderbreking of stopzetting worden gestandaardiseerd. De situaties die in aanmerking komen blijven wel ongewijzigd.
- Voortaan is een beperkte cumulatie met een beroepsactiviteit en/of vervangingsinkomen mogelijk.
- De zelfstandige krijgt een basispakket van 12 maanden financiële uitkering en 4 kwartalen behoud van bepaalde sociale rechten. Dit basispakket kan worden aangevuld met extra maanden en kwartalen, afhankelijk van het aantal pensioenvormende kwartalen tussen twee gebeurtenissen.

De nieuwe regels zijn van toepassing op alle onderbrekingen of stopzettingen die plaatsvinden vanaf 1 januari 2023.

Programmawet van 26 december 2022, Belgisch Staatsblad 30 december 2022

Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

Verlenging tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht COVID-19

De volgende wijzigingen gelden vanaf 1 december 2021:

- In het eerste luik (gedwongen onderbreking) wordt de financiële uitkering verdubbeld.
- In het tweede luik (omzetsdaling) wordt het percentage inzake omzetsdaling opnieuw aangepast van 65% naar 40%.

De eerste twee luiken van de tijdelijke crisismaatregelen overbruggingsrecht in het kader van COVID-19 (gedwongen onderbreking en omzetsdaling) worden verlengd tot en met 31 maart 2022. Het derde luik (quarantaine of zorgen voor een kind) wordt verlengd tot en met 31 december 2022.

Koninklijk besluit van 21 januari 2022 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 4 februari 2022

Koninklijk besluit van 12 juli 2022 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 juli 2022

Koninklijk besluit van 23 september 2022 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 17 oktober 2022

Tijdelijke maatregel overbruggingsrecht extreme weersomstandigheden juli 2021

Zelfstandigen die geconfronteerd worden met een aanzienlijke daling van hun omzetscijfer als gevolg van de overstromingen van midden juli 2021, kunnen recht hebben op een financiële uitkering in het kader van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bij omzetsdaling. De zelfstandige moet een omzetsdaling van minstens 65% aantonen.

De regeling voorziet zowel een volledige als een halve uitkering. Daarnaast is het ook mogelijk om de uitkering te cumuleren met een ander vervangingsinkomen, tot een maximumbedrag. Tenslotte telt de duur van de toekenning van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht niet mee voor de maximumduur van het klassieke overbruggingsrecht.

De regeling is van toepassing in de periode vanaf 1 oktober 2021 tot 31 december 2021.

Wet van 17 juli 2021 tot invoering van een tijdelijke maatregel in het kader van het overbruggingsrecht naar aanleiding van de extreme weersomstandigheden in de maand juli 2021, Belgisch Staatsblad van 9 augustus 2022

Tijdelijke maatregel overbruggingsrecht energiecrisis

Er wordt een tijdelijke versoepeling op het overbruggingsrecht voorzien in geval van een gedwongen onderbreking of stopzetting door een beslissing van een derde economische actor of door een gebeurtenis met economische impact. Het toegekende overbruggingsrecht telt in dat geval niet mee voor de totale toekenningsduur van het klassiek overbruggingsrecht over de volledige loopbaan als de zelfstandige zijn activiteit tijdelijk onderbreekt of definitief stopzet omwille van het feit dat de uitoefening van zijn zelfstandige activiteit niet langer rendabel is door de stijging van de energieprijzen.

De maatregel geldt voor onderbrekingen of stopzettingen die aanvangen in de periode van 1 oktober 2022 tot en met 31 maart 2023.

Wet van 30 oktober 2022 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de energiecrisis, Belgisch Staatsblad van 3 november 2022

Moederschapsuitkering

Bedrag

Vanaf 1 januari 2022 worden de bedragen van de moederschapsuitkering verhoogd.

Koninklijk besluit van 21 januari 2022 tot vervanging van artikel 94 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 4 februari 2022

Arbeidsongeschiktheid

Laattijdige aangifte

De zelfstandige heeft zeven kalenderdagen om zijn arbeidsongeschiktheid aan te geven. Deze termijn geldt voortaan ook bij verlenging of herval.

Daarnaast geldt voortaan een verwittigingsmaatregel in geval van een laattijdige aangifte. Als de duur van de laattijdigheid niet meer dan één maand bedraagt, dan worden de laattijdige arbeidsongeschiktheidsuitkeringen niet met tien procent verminderd. Maar die afwijking kan geen tweede keer tijdens hetzelfde tijdvak van arbeidsongeschiktheid worden toegepast.

De nieuwe regels zijn van toepassing op elke aangifte, met inbegrip van de verlenging en het herval, voor een periode van arbeidsongeschiktheid die ten vroegste op 1 januari 2022 aanvangt.

Koninklijk besluit van 27 januari 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 7 februari 2022

Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en verenigingswerk

Onder bepaalde voorwaarden mag een activiteit van verenigingswerk worden gecumuleerd met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Voor de uitoefening van een activiteit van verenigingswerk tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid moet steeds de toelating aan de adviserend arts worden gevraagd.

De wijzigingen gaan in op 1 januari 2022.

Koninklijk besluit van 12 mei 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 8 juni 2022

Elektronisch getuigschrift

Het getuigschrift voor arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen mag voortaan, mits toestemming van de patiënt, in bepaalde gevallen elektronisch worden verzonden. Deze regeling is van toepassing op elke aangifte van arbeidsongeschiktheid, met inbegrip van verlenging en herval, die ten vroegste op 1 mei 2022 wordt verricht.

Koninklijk besluit van 20 juli 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 3 augustus 2022

Technische aanpassing

Er wordt een technische aanpassing aangebracht aan artikel 61, § 4, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten.

Deze bepaling wordt aangepast om:

- rekening te houden met de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (Brexit) en meer bepaald met de multilaterale verdragen die in dit kader zijn gesloten;
- bepaalde verwijzingen naar de Europese reglementering bij te werken;
- hun formulering aan te passen aan de evolutie van de internationale context.

De aanpassing treedt in werking op 1 januari 2021.

Koninklijk besluit van 7 oktober 2022 tot wijziging van diverse bepalingen inzake sociale zekerheid en de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, Belgisch Staatsblad van 3 november 2022

Geneeskundige zorgen

Verhoogde tegemoetkoming en overbruggingsrecht

De regeling van de verhoogde tegemoetkoming wordt uitgebreid tot zelfstandigen die gedurende minstens een kwartaal het overbruggingsrecht genieten.

De zelfstandige moet hiervoor een aanvraag indienen bij zijn ziekenfonds. Op het ogenblik van de aanvraag moet hij nog steeds van het overbruggingsrecht genieten. De verhoogde tegemoetkoming zal worden toegekend als zijn gezinsinkomen onder een jaarlijks grensbedrag ligt.

De regeling treedt in werking op 1 juli 2022.

Koninklijk besluit van 15 maart 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 januari 2014 betreffende de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, bedoeld in artikel 37, § 19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, Belgisch Staatsblad van 13 april 2022

Rouwverlof

Aanpassingen

Er gebeurden enkele aanpassingen aan het rouwverlof voor zelfstandigen:

- Het rouwverlof wordt opgenomen in de uitkeringen vermeld in art. 18 KB nr. 38.
- De mogelijkheid om te verzaken aan de terugvordering van de uitkering rouwverlof wordt toegevoegd. De beslissingsbevoegdheid behoort toe aan het RSVZ.
- De Koning krijgt de bevoegdheid om de ingangsdatum van de verjaringstermijn te bepalen.

Wet van 12 juli 2022 betreffende een eenmalige vermindering van sociale bijdragen voor bepaalde startende zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 9 augustus 2022

Regeling arbeidsrelatie

Vermoeden werknemer platformwerkers

In de Arbeidsrelatiewet wordt een weerlegbaar vermoeden van werknemer voor digitaal platformwerk ingevoerd.

De arbeidsrelatie wordt geanalyseerd aan de hand van acht criteria. Daarbij moet rekening worden gehouden met het gebruik van algoritmen. De platformwerker wordt vermoed een werknemer te zijn, wanneer uit de analyse van de arbeidsrelatie blijkt dat

- ofwel tenminste drie van de acht criteria zijn vervuld;
- ofwel ten minste twee van laatste vijf criteria zijn vervuld.

Het resultaat van het vermoeden kan worden weerlegd door alle middelen van recht, onder andere aan de hand van de algemene criteria.

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2023.

Wet van 3 oktober 2021 houdende diverse arbeidsbepalingen, Belgisch Staatsblad van 10 november 2022, 1ste ed.

Hervorming Commissie Arbeidsrelaties

De werking, procedure en rol van de huidige administratieve commissie ter regeling van de arbeidsrelatie worden verduidelijkt.

Voortaan zijn twee procedures mogelijk: een adviesprocedure en een beslissingsprocedure.

- De adviesprocedure leidt tot een advies dat niet bindend is voor de instellingen die in de Administratieve Commissie zijn vertegenwoordigd (RSZ, RSVZ, FOD Sociale Zekerheid en FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg) en voor de socialeverzekeringsfondsen.
- De beslissingsprocedure leidt tot een bindende beslissing. Een herkwalificatie geldt enkel voor de toekomst.

De regeling treedt in werking op 1 januari 2023.

Wet van 3 oktober 2021 houdende diverse arbeidsbepalingen, Belgisch Staatsblad van 10 november 2022, 1ste ed.

Arbeidsongevallenverzekering platformwerkers

Er wordt een arbeidsongevallenverzekering voorzien voor zelfstandige medewerkers werkzaam via een digitaal platform opdrachtgever. Deze regeling wordt verder uitgevoerd via koninklijk besluit. De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding.

Wet van 3 oktober 2021 houdende diverse arbeidsbepalingen, Belgisch Staatsblad van 10 november 2022, 1ste ed.

Insolventierecht

Verwijzing naar oude Faillissementswet

In art. 16bis van het KB nr. 38 wordt de verwijzing naar art. 19 van de Faillissementswet van 8 augustus 1997 vervangen door een verwijzing naar de ermee overeenstemmende bepaling art. XX.113 van het Wetboek van economisch recht.

Koninklijk besluit van 18 april 2022 tot uitvoering van artikel 74 van de wet van 11 augustus 2017 houdende invoeging van het Boek XX "Insolventie van ondernemingen", in het Wetboek van economisch recht, en houdende invoeging van de definities eigen aan boek XX, en van de rechtshandhavingsbepalingen eigen aan boek XX, in boek I van het Wetboek van economisch recht, Belgisch Staatsblad van 1 juni 2022

Zaterdag als werkdag

Neutralisatie afschaffing zaterdag als werkdag

Zaterdag wordt in het burgerlijk recht niet langer als een werkdag beschouwd. Deze regel wordt vanaf 1 januari 2023 geneutraliseerd in het arbeidsrecht, het socialezekerheidsrecht en de sociale bijstand. In deze rechtstakken blijft zaterdag dus een werkdag.

Wet van 26 december 2022 houdende de neutralisatie van artikel 1.7 van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wat betreft het arbeidsrecht en de sociale zekerheid en sociale bijstand, Belgisch Staatsblad van 30 december 2022

RECHTSPRAAK

Dit document bevat de vonnissen en arresten die in 2022 werden gewezen.

De vonnissen en arresten worden eerst gegroepeerd volgens gerechtelijke instantie waarbij de zaak aanhangig werd gemaakt, volgens een «rangorde» (Grondwettelijk Hof, Hof van Cassatie, arbeidshof, arbeidsrechtbank). Wanneer er meerdere beslissingen zijn voor een gerechtelijke instantie, worden ze chronologisch gerangschikt (van oud naar nieuw).

Elk vonnis of arrest wordt voorafgegaan door een rubriek waarin onder andere de betrokken materie in enkele sleutelwoorden wordt aangeduid, met vermelding van de betrokken gerechtelijke instantie en de datum van de uitspraak.

Ten slotte wordt er een korte omschrijving van de casus en een samenvatting van de beslissing gegeven.

Arresten van het Grondwettelijk Hof

Arrest nr. 8/2022 van het Grondwettelijk Hof van 20 januari 2022 **Grondwettelijk Hof (const-court.be)**

Pensioen

- *Pensioen zelfstandigen*
- *Eenheid van loopbaan*
- *Gemengde loopbaan*
- *Schending gelijkheidsbeginsel*

Een volledige loopbaan wordt gelijkgesteld met 45 loopbaanjaren. Daarnaast is er het zogenaamde beginsel van eenheid van loopbaan, dat inhoudt dat een pensioengerechtigde nooit voor meer dan 45 loopbaanjaren pensioen kan krijgen. Voor wie een gemengde loopbaan heeft en in totaal meer dan 45 jaar heeft gewerkt, zullen de minst voordelige jaren als zelfstandige worden weggelaten om het totaal aantal loopbaanjaren terug te brengen tot de eenheid van 45 jaar.

Het arbeidshof merkte op dat het perfect mogelijk is dat een sociaal verzekerde loopbaanjaren heeft in het stelsel van de werknemers waarin hij minder rechten heeft opgebouwd dan in het stelsel van de zelfstandigen. Daarop stelt het arbeidshof een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof en vraagt het of dit geen schending is van het gelijkheidsbeginsel.

Volgens het Grondwettelijk Hof is dat inderdaad het geval: artikel 10bis van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en artikel 19 van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, in de versies die van toepassing zijn op 1 januari 2007, schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij verhinderen dat bij de vaststelling van de individuele pensioenrechten van een sociaal verzekerde met een gemengde loopbaan als werknemer-zelfstandige de minst gunstige loopbaanjaren, ongeacht het stelsel waarin ze zijn gepresteerd, in mindering worden gebracht van de loopbaan.

Arrest nr. 117/2022 van het Grondwettelijk Hof van 29 september 2022 Grondwettelijk Hof (const-court.be)

Pensioen

- *Verhoging vereiste leeftijd overlevingspensioen*
- *Beperking in tijd overgangsuitkering*
- *Schending gelijkheidsbeginsel*

De wetten van 5 mei 2014 en van 10 augustus 2015 hebben meerdere regels over het overlevingspensioen van de langstlevende echtgenoot gewijzigd:

- de geleidelijke verhoging van de vereiste leeftijd om van een overlevingspensioen te genieten van 45 tot 50 jaar;
- de schrapping van de afwijking van die leeftijdsvoorwaarde die de langstlevende echtgenoot met een kind ten laste genoot;
- een overgangsuitkering gedurende 12 maanden (indien de langstlevende echtgenoot geen kind ten laste heeft) of 24 maanden (indien de langstlevende echtgenoot één of meerdere kinderen ten laste heeft, ongeacht hun leeftijd);
- de tijdelijke overgangsuitkering mag (in tegenstelling tot het overlevingspensioen) onbeperkt worden gecumuleerd met een beroepsinkomen.

Het arbeidshof te Luik en de arbeidsrechtbank te Luik stellen aan het Grondwettelijk Hof vragen over de grondwettigheid van deze wetswijzigingen.

Eerst en vooral beslist het Hof dat de *standstill*-verplichting van artikel 23 van de Grondwet niet geschonden is. De doelstelling van de maatregel is om de werkloosheidsval te vermijden. Het gaat om een doelstelling van algemeen belang die de achteruitgang van de langstlevende echtgenoten inzake sociale zekerheid verantwoordt.

Verder stelt het Hof vast dat de vereiste leeftijd om een overlevingspensioen te genieten zeer geleidelijk is verhoogd van 45 naar 50 jaar. Er wordt dus niet op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan legitieme verwachtingen. Bovendien is die verhoging redelijk verantwoord vanuit het doel van de wetgever om de langstlevende echtgenoot ertoe aan te zetten een beroepsactiviteit te behouden. Het optrekken van 45 naar 50 jaar van de leeftijdsvoorwaarde voor de toekenning van een overlevingspensioen, die moet vervuld zijn op het ogenblik van het overlijden van de echtgenoot, is bijgevolg niet strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Het Hof gaat voorts in op de toepassing van de nieuwe regeling op langstlevende echtgenoten die een gezinslast hebben. Volgens het Hof kunnen zij, na de 24 maanden waarin de overgangsuitkering wordt toegekend, in een preciaire situatie terecht komen als zij er niet in slagen werk te combineren met hun gezinslast. De maatregel treft in het bijzonder vrouwen die voorafgaand aan het overlijden van hun echtgenoot niet voltijds op de arbeidsmarkt actief waren. Volgens het Hof worden die bijzonder kwetsbare personen op onevenredige wijze geraakt door de beperking van de overgangsuitkering tot 24 maanden, ongeacht de leeftijd van het kind. Het Hof stelt overigens vast dat een programmawet van 27 december 2021 de duur van de overgangsuitkering heeft verlengd tot 36 maanden (bij een kind ten laste ouder dan 13 jaar) en tot 48 maanden (bij een kind ten laste jonger dan 13 jaar of met een handicap). Het Hof besluit dat de beperking tot 24 maanden van de toekenning van de overgangsuitkering, ongeacht de leeftijd van het kind, in de hierboven vermelde situatie ongrondwettig is.

Arresten van het Hof van Cassatie

OPTIMO NV / RSVZ

Arrest van het Hof van Cassatie van 28 maart 2022, S.16.0059.F

ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220328.3F.3

Vennootschapsbijdrage

- *Verjaring*
- *Hoofdelijke aansprakelijkheid mandataris*
- *Gelijkheidsbeginsel*

Het cassatieberoep werd ingesteld tegen een arrest van het arbeidshof van Brussel van 8 april 2016. Het Hof van Cassatie had vooraleer uitspraak te doen op 3 februari 2020 enkele prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof gesteld.

Het Grondwettelijk Hof heeft op deze vragen geantwoord in een arrest van 28 oktober 2021:

- Het verschil in waarborgen door de inning van de vennootschapsbijdrage door de socialeverzekeringsfondsen is geen schending van de Grondwet.
- De wetgever mocht de Koning machtigen om de gevallen te bepalen waarin verzaakt kan worden aan de verhogingen. De verhoging is een verwijlinterest en geen belasting.

Het Hof van Cassatie haalt in het arrest ook de eerdere uitspraken van het Grondwettelijk Hof over de vennootschapsbijdrage aan:

- In het arrest van 25 januari 2017 (nr. 10/2017) heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de socialeverzekeringsfondsen bevoegd zijn om de vennootschapsbijdrage te innen. Hoewel de bijdrage van fiscale aard is, blijft de bijdrage, door de bestaansreden ervan, verwant aan een sociale bijdrage met als gevolg dat zij is opgenomen in het systeem van het sociaal statuut der zelfstandigen.
- In het arrest van 16 december 2010 (nr. 142/2010) heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de vennootschapsbijdrage een belasting is, maar dat deze niet in strijd is met de Grondwet. De wetgever is niet verplicht elk aspect van een belasting of vrijstelling zelf te regelen. Een aan een andere overheid verleende bevoegdheid is niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld.
- Dezelfde principes werden herhaald in het arrest van 16 juni 2011 (nr. 103/2011).

Het Hof van Cassatie ziet geen reden meer om verdere prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof te stellen, omdat alles al beantwoord werd in de arresten nr. 10/2017, 103/2011 en 142/2010.

Daarnaast oordeelt het Hof dat het bestreden arrest artikel 19 Ger.W. heeft geschonden, door zich niet uit te spreken over een eventuele verjaring van de bijdragen voor het jaar 2003. Tenslotte is betrokkene niet hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbijdrage van 2006, aangezien deze pas bestuurder is vanaf 2007.

Arresten van de arbeidshoven

J. R. / D. en Belgische Staat/ D.

Arbeidshof Brussel, 8ste kamer

Arrest van 13 januari 2022, A.R. 2019/AB/682 en 2019/AB/734

Niet gepubliceerd

Kwalificatie van de arbeidsrelatie

- *Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie*
- *Belang om hoger beroep in te stellen*

J.R. werkte als koerier voor D. Aanvankelijk deed D. hiervoor beroep op werknemers van S. De samenwerking met S. werd stopgezet en D. stelde daarom voor om vanaf 01.02.2018 op zelfstandige basis verder te werken.

Op 9.2.2018 dient J.R. een verzoek in bij de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie tot kwalificatie van de arbeidsrelatie vanaf 1.2.2018. Op 23.2.2018 oordeelde de Commissie dat voldoende elementen wezen op een arbeidsrelatie in loondienst.

D. gaat in beroep tegen deze beslissing. De rechtbank verklaart de vordering gegrond. Zowel J.R. als de Belgische Staat gaan in hoger beroep. D. heeft ook hoger beroep aangetekend om de beslissing van de Commissie te vernietigen. J.R. meent dat het beroep zonder voorwerp moet worden verklaard omdat D. geen procesbelang heeft. D. meent wel een belang te hebben.

Het hof oordeelt dat D. inderdaad geen enkel procesbelang heeft:

- Een beslissing van de Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie geldt gedurende drie jaar, zodat de procedure zonder voorwerp is vanaf 09.02.2021 (of uiterlijk vanaf 23.02.2021).
- Na 01.02.2018 is er geen contractuele relatie meer tot stand gekomen tussen J.R. en D. De bestreden beslissing heeft dus nooit bindende gevolgen gehad en zal deze ook nooit hebben.
- De Commissie beslist over een specifieke verhouding. De beslissing geldt bijgevolg alleen voor de aan haar voorgelegde situatie. De bestreden beslissing kan dan ook enkel bindende gevolgen hebben in deze concrete situatie. Deze heeft geen gevolgen voor de arbeidsrelaties tussen D. en andere koeriers.
- Er is geen enkel element of document waaruit blijkt dat de beoogde arbeidsrelatie op enigerlei wijze daadwerkelijk tot stand zou zijn gekomen met een andere koerier, des te meer omdat D. voor zijn koeriers andere samenwerkingsmodellen (zelfstandige, student-ondernemer of dienstverlener in het kader van de deeleconomie) hanteert of heeft gehanteerd.

Aangezien D. geen procesbelang meer heeft, verklaart het hof het beroep van D. zonder voorwerp. Het hof hoeft dus niet meer te beslissen over de verschillende vorderingen die werden ingediend.

RSVZ / J.B.

Arbeidshof Brussel, 10^e kamer

Arrest van 14 januari 2022, A.R. 2018/AB/117

Niet gepubliceerd

Verzekeringsplicht

- *Sociaal criterium*
- *Statuut*
- *Publiek mandaat*

J.B. wordt door de gemeenteraad voorgedragen om als expert te zetelen in een intercommunale. Volgens het RSVZ is hij hiervoor verzekeringsplichtig als zelfstandige en is dit geen publiek mandaat (artikel 5bis KB nr. 38). Volgens J.B. ligt deze opdracht in het verlengde van zijn statuut bij de gemeente en is hij hiervoor niet verzekeringsplichtig als zelfstandige.

Het hof onderzoekt of het sociaal criterium van artikel 3, §1, 1ste alinea KB nr. 38 vervuld is en of J.B. voor deze activiteit verbonden is door een arbeidsovereenkomst of statuut. Als het antwoord op deze vraag negatief is, moet worden onderzocht of artikel 5bis KB nr. 38 van toepassing is.

Het hof stelt vast dat er nauwe verbanden zijn tussen de functie als gemeenteamtenaar en de functie in de intercommunale. Betrokkene werd door de gemeente voorgedragen als expert om de bestuurder die de gemeente vertegenwoordigt in de intercommunale, bij te staan. Bijgevolg ligt volgens het Hof de functie als expert in het verlengde van zijn functie als ambtenaar. Het feit dat J.B. werd betaald door de intercommunale en niet door de gemeente zelf, doet hieraan volgens het hof geen afbreuk.

Het hof oordeelt verder dat het ook mogelijk is om het bestaan van een statutaire relatie vast te stellen wanneer bepaalde elementen van de arbeidsverhouding niet uitdrukkelijk in de tekst van het statuut zijn vermeld. Artikel 3, §1, 1ste alinea KB nr. 38 vereist geen schriftelijk document, noch voor de vaststelling van het bestaan van een statuut, noch voor de vaststelling van het bestaan van een arbeidsovereenkomst. De sociologische realiteit is doorslaggevend.

Het hof concludeert dat de arbeidsrelatie moet worden gekwalificeerd als statutaire relatie. Nergens blijkt ook dat de partijen wensten om een zelfstandige arbeidsrelatie aan te gaan. Bijgevolg is J.B. niet verzekeringsplichtig als zelfstandige. De toepassing van artikel 5bis KB nr. 38 moet dan ook niet worden onderzocht.

RSVZ en socialeverzekeringfonds / C.H.
Arbeidshof Brussel, 10^e kamer
Arrest van 14 januari 2022, A.R. 2017/AB/391
Niet gepubliceerd

Internationale verzekeringsplicht

- *Verordening 1408/71*
- *Directeur-grootaandeelhouder*

C.H. is directeur-grootaandeelhouder (DGA) in Nederland en is daarnaast zelfstandige in België. Volgens het RSVZ is hij verzekeringsplichtig als zelfstandige in bijberoep in België voor zijn Belgische activiteit vanaf 1 januari 1999 tot 30 april 2010 omdat een DGA vanaf 1999 als loontrekkende wordt beschouwd. C.H. betwist dit standpunt en zegt dat hij als DGA altijd zelfstandige is geweest. Volgens hem blijft hij dus verzekeringsplichtig in Nederland, het land waar hij woont.

Het arbeidshof past voor de beoordeling van de verzekeringsplicht de regels van verordening 1408/71 en verordening 574/72 toe. Volgens deze laatste verordening is de Sociale Verzekeringsbank (SVB) het bevoegde orgaan voor Nederland. De SVB heeft bevestigd dat een DGA voor de toepassing van de Europese verordening vanaf 1 januari 1999 beschouwd wordt als loontrekkende, ook al wordt deze volgens intern Nederlands recht aanzien als zelfstandige. Het RSVZ moet het standpunt van de SVB volgen.

Aangezien C.H. zelfstandige is in België is en loontrekkende in Nederland, is hij overeenkomstig de verordening 1408/71 verzekeringsplichtig in Nederland voor de activiteit als DGA en verzekeringsplichtig in België voor de Belgische activiteit als zelfstandige.

C.H. haalt ook aan dat hij als zelfstandige in bijberoep geen sociale rechten opent in België en dat dit in strijd is met de regels van vrij verkeer. Het hof aanvaardt dit argument niet: hij betaalt dezelfde bijdragen als een zelfstandige in hoofdberoep, zodat hij wel sociale rechten opent.

G.R. / RSVZ
Arbeidshof Brussel, 10^e kamer
Arrest van 14 januari 2022, A.R. 2019/AB/115
Niet gepubliceerd

Internationale verzekeringsplicht

- *Verordening 883/2004*
- *Substantieel gedeelte werkzaamheden in woonland*
- *Centrum van belangen*

G.R. woont in België en oefent zowel in België als in Luxemburg een zelfstandige activiteit uit. Volgens het RSVZ is hij verzekeringsplichtig in België, omdat hij daar een substantieel deel van zijn werkzaamheden verricht (art. 13.2 a) Verordening 883/2004). Volgens G.R. is hij verzekeringsplichtig in Luxemburg, omdat daar het centrum van zijn belangen ligt (art. 13.2 b) Verordening 883/2004).

Het RSVZ meent dat de activiteiten in Luxemburg en België met elkaar verweven zijn. Betrokkene heeft een vennootschap in Luxemburg opgericht om vanuit deze onderneming te factureren aan zijn Belgische vennootschappen. Al zijn klanten zijn Belgen. G.R. ontmoet deze klanten ook steeds op Belgisch grondgebied. Een substantieel deel van de werkzaamheden wordt dus effectief verricht in België. Zelfs al zou G.R. kunnen bewijzen dat hij elke dag naar Luxemburg gaat, dan nog betekent dit niet dat hij geen substantieel deel van de werkzaamheden in België verricht.

Het arbeidshof volgt de redenering van het RSVZ niet. Art. 49 VWEU garandeert het recht om een vennootschap op te richten in een andere lidstaat van de Europese Unie en om daar een activiteit anders dan in loondienst uit te oefenen. Hoewel de Luxemburgse vennootschap enkel Belgische klanten heeft, doet dit niets af aan het feit dat G.R. inkomsten ontvangt uit deze vennootschap, die een omzet in Luxemburg genereert en waarvoor G.R. werkzaamheden verricht in Luxemburg. Het feit dat hij zijn klanten steeds op Belgisch grondgebied ontvangt, betekent ook niet dat hij 25% van al zijn werktijd in België spendeert.

Het RSVZ toont volgens het hof niet aan dat een substantieel deel van de werkzaamheden in België plaatsvindt. De zetel van de vennootschap bevindt zich in Luxemburg. G.R. werkt gewoonlijk voor deze vennootschap en het is vanuit deze zetel dat hij werkzaamheden verricht. Hij is dus verzekeringsplichtig in Luxemburg, het land van het centrum van de belangen.

RSVZ / F.E.A.
Arbeidshof Brussel, 10^e kamer
Arrest van 13 mei 2022, A.R. 2021/AB/197
Niet gepubliceerd

Verzekeringsplicht

- *Vermoeden beroepsactiviteit*
- *Kosteloos mandaat*
- *Bewijs in feite en in rechte*

Vennootschapsmandatarissen worden vermoed verzekeringsplichtig te zijn als zelfstandige (art. 3, §1, vierde lid KB nr. 38). De kosteloosheid van het mandaat moet volgens de regels bepaald in art. 2 ARS zowel in feite en in rechte worden bewezen. De kosteloosheid in rechte wordt niet aangetoond als noch de statuten noch een beslissing van de algemene vergadering hierover iets bepalen.

Uit art. 1986 B.W., dat bepaalt dat een lastgeving om niet is tenzij het tegendeel wordt bedongen, mag geen vermoeden van kosteloosheid voor vennootschapsmandatarissen worden afgeleid. Dat wordt uitgesloten door de specifieke bepaling van art. 3, §1, vierde lid KB nr. 38.

Artikel 2 ARS is ook niet in strijd met artikel 1986 B.W. Dit artikel geeft alleen uitvoering aan art. 3, §1, vierde lid KB nr. 38. Deze laatste bepaling is van wetgevende en niet van reglementaire aard.

F.E.A verwijt het RSVZ ook pas na negen jaar een onderzoek te voeren. Op dat ogenblik kon hij de statuten niet meer aanpassen om het mandaat kosteloos te maken of een vrijstelling vragen voor de verschuldigde bijdragen. De benoeming als mandataris houdt volgens het hof voor het RSVZ geen verplichting in om een onderzoek te voeren naar de verzekeringsplicht. Er waren in feite ook geen inkomsten, zodat een eerder onderzoek op basis van het fiscaal criterium niet mogelijk was. De verplichting om zich als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds aan te sluiten en sociale bijdragen te bepalen staat ook los van een onderzoek door het RSVZ. Het RSVZ heeft zich dus met een normale zorgvuldigheid gedragen.

N.B. / RSVZ

Arbeidshof Luik, afdeling Luik

Arrest van 7 juni 2022, A.R. 2021/AL/83

Niet gepubliceerd

Verzekeringsplicht

- *Regelmatigheid dwangbevel*
- *Beoordeling bijberoep*
- *Leefloon*

Het RSVZ is van oordeel dat N.B. verzekeringsplichtig is als zelfstandige schroothandelaar vanaf 31 januari 2011 tot 12 augustus 2013. Het RSVZ beschikt over een listing waaruit blijkt dat N.B. 36 keer oude metalen heeft verkocht. Volgens N.B. klopt deze listing niet en heeft hij slechts zes à zeven keer schroot verkocht. Bovendien had hij deze verkocht om zijn eigen woning te renoveren. Zijn identiteitskaart was toen gestolen, hij was in die periode een cursus Frans aan het volgen en hij had geen voertuig om zoveel schroot mee te vervoeren. Volgens het RSVZ sluiten deze argumenten (die ook niet bewezen waren), niet uit dat hij in deze periode gewerkt had als zelfstandige.

Het arbeidshof had reeds geoordeeld dat er inderdaad sprake is van een beroepsactiviteit als zelfstandige, maar voor een aantal zaken werd de heropening van de debatten bevolen. De stukken van het RSVZ tonen het bestaan van de beroepsactiviteit voldoende aan. N.B. probeert met nieuwe stukken de geldigheid van de listing van het RSVZ via een burgerlijke vordering aan te vechten. Het hof zegt hierover het volgende: art. 1137 Ger.W. bepaalt dat het verzoek tot herroeping van het gewijsde geen beletsel vormt voor de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Het instellen van een burgerlijke vordering heeft geen schorsende werking.

Daarnaast stelt het arbeidshof vast dat het dwangbevel regelmatig is, aangezien het RSVZ overeenkomstig artikel 46 ARS voorafgaand een laatste ingebrekestelling via aangetekend schrijven heeft gestuurd.

Het RSVZ mocht ook overeenkomstig artikel 17bis KB nr. 38 een administratieve geldboete opleggen, aangezien N.B. een zelfstandige activiteit uitoefende zonder dat hij aangesloten was bij een socialeverzekeringsfonds. Het bedrag van de geldboete, die met uitstel werd opgelegd, was ook in verhouding tot de vastgestelde feiten.

Tot slot oordeelt het arbeidshof dat een leefloon niet voldoet aan de vereisten van artikel 36 ARS. Op basis van een leefloon kan een zelfstandige dus niet aansluiten in bijberoep. N.B. is verzekeringsplichtig als zelfstandige in hoofdberoep.

A.I.H. / RSVZ
Arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen
Arrest van 20 juni 2022, A.R. 2021/AA/274
Niet gepubliceerd

Vrijstelling van bijdragen

- *Nieuwe procedure vanaf 1.1.2019*
- *Overgangsperiode 1.10.2018 – 31.12.2018*
- *Beginsel van niet-retroactiviteit van wetten*

A.I.H. diende een aanvraag tot vrijstelling van bijdragen in bij zijn socialeverzekeringsfonds op 3.12.2018. De wetgeving omtrent vrijstelling van bijdragen werd hervormd met ingang van 1.1.2019. Om die reden werd een overgangsregel uitgewerkt, op basis waarvan de socialeverzekeringsfondsen de aanvragen ingediend vanaf 1.10.2018 tot 31.12.2018 pas begin 2019 aan het RSVZ mochten bezorgen. Deze aanvragen werden dan in 2019 volgens de nieuwe regels behandeld door de beroepscommissie. De nieuwe wet van 2.12.2018 werd uiteindelijk op 27.12.2018 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Het RSVZ staat de vrijstelling niet toe. In eerste aanleg wordt de beslissing van het RSVZ vernietigd, aangezien deze steunt op wetgeving die een inbreuk vormt op het verbod van terugwerkende kracht van wetsbepalingen. Vervolgens bevestigt de arbeidsrechtbank de beslissing van het RSVZ inhoudelijk. Zowel A.I.H. als het RSVZ tekenen beroep aan.

Het arbeidshof bevestigt dat het nieuwe artikel 17 van het K.B. nr. 38 inderdaad terugwerkende kracht heeft. Het beginsel van niet-retroactiviteit van wetten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.

Het arbeidshof oordeelt dat het recht tot het indienen van een aanvraag tot vrijstelling in de periode van 1.10.2018 tot 31.12.2018 volledig intact bleef. Andere rechten waren, op het ogenblik dat A.I.H. een aanvraag tot vrijstelling van bijdragen had ingediend, nog niet onherroepelijk vastgesteld. Eens de aanvraag tot vrijstelling van bijdragen was ingediend, bestond er namelijk geen recht om deze vrijstelling ook te bekomen. Het nieuwe artikel 17 van K.B. nr. 38 vormt volgens het hof evenmin een bron van rechtsonzekerheid. Deze bepalingen hebben wel terugwerkende kracht, maar zijn niet strenger dan de vorige bepalingen. De nieuwe bepalingen zijn zelfs duidelijker geformuleerd voor de belanghebbenden. Bovendien was A.I.H. op het ogenblik van zijn aanvraag niet onwetend over de op til zijnde wetswijziging. Hij gebruikte namelijk het nieuwe aanvraagformulier en zijn socialeverzekeringsfonds had hem ook geïnformeerd.

Tenslotte oordeelt het arbeidshof dat de scheiding der machten niet belet dat de rechter zowel de externe als de interne legaliteit van het overheidshandelen controleert, zolang hij maar niet raakt aan de discretionaire bevoegdheid van de overheid. De beslissing van het RSVZ is afdoende gemotiveerd en dient te worden bevestigd.

X./Socialeverzekeringsfonds
Arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, 5e kamer
Arrest van 19 december 2022, A.R. 2022/AA/165
Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Gedwongen sluiting*
- *Afhankelijke sector*

X. begeleidt Belgen bij de aankoop van vastgoed in Spanje. In het kader van de coronacrisis vroeg hij het dubbel overbruggingsrecht aan voor de periode van december 2020 tot en met april 2021. Volgens X. vormt het reizen een essentieel onderdeel van zijn beroepsactiviteit en kon hij zijn activiteit door de coronamaatregelen niet langer uitoefenen. Zijn aanvragen werden geweigerd. De arbeidsrechtbank achtte de weigering van het socialeverzekeringsfonds gegrond. X. gaat in beroep.

Overeenkomstig artikel 4quater, §1 van de wet van 23 maart 2023 kan een zelfstandige enkel aanspraak maken op het dubbel overbruggingsrecht als de activiteiten van de zelfstandige vielen onder de categorie van activiteiten die rechtstreeks behoorden tot de activiteiten die in de ministeriële besluiten stonden en verplicht (geheel of gedeeltelijk) moesten worden onderbroken door de overheid of als de activiteiten van de zelfstandige afhingen van de verplicht gesloten sectoren die in de ministeriële besluiten staan opgesomd én de zelfstandige activiteit volledig werd onderbroken.

Het arbeidshof sluit zich aan bij de motivering van de eerste rechters dat de vastgoedsector in geen van de ministeriële besluiten wordt vermeld als een geheel of gedeeltelijk verplicht gesloten sector.

Gezien de voorbereidende activiteiten erin bestaan om eerst te onderzoeken welke woningen/appartementen in Spanje voor de potentiële klanten in aanmerking komen, om met deze klant (online) contact op te nemen om de mogelijkheden te bespreken, om op zoek te gaan naar geschikte woningen en appartementen in Spanje (hetgeen hem was toegestaan) dient volgens het hof te worden besloten dat X. wel degelijk activiteiten kon blijven uitoefenen.

Het arbeidshof sluit zich vervolgens aan bij de motivering van de eerste rechters dat X. evenmin afhankelijk was van een verplicht gesloten activiteit. Noch de vastgoedsector, noch het toerisme behoorde tot de categorie van verplicht gesloten sectoren.

Ook aan de tweede voorwaarde (het onderbreken van elke activiteit) werd niet voldaan. Uit niets blijkt dat X. zich in de volledige onmogelijkheid bevond om zijn activiteit verder uit te oefenen noch dat hij zijn zelfstandige activiteit volledig zou hebben onderbroken. Uit het feit dat er in die periode geen omzet is geweest, kan niet worden afgeleid dat alle beroepsactiviteiten werden gestaakt. De activiteiten van X. beperken zich niet alleen tot het reizen met potentiële klanten naar Spanje.

Tenslotte oordeelt het arbeidshof dat de situatie van X. gelet op de door hem uitgeoefende specifieke activiteiten in de vastgoedsector, niet kan worden vergeleken met de situatie van de reisbureaus, uitbaters van autocarbedrijven, taxichauffeurs en verblijfsaccommodaties. Van een ongelijke behandeling is geen sprake.

Het hoger beroep is ongegrond.

RSVZ / A.K.

Arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, 5e kamer

Arrest van 19 december 2022, A.R. 2022/AA/73

Niet gepubliceerd

Europese Verordening 883/2004

- *Werkzaamheden in verschillende lidstaten*
- *Bewijs*

A.K. woont in België en oefent haar zelfstandige activiteiten sinds 5 augustus 2016 uit vanuit een Poolse firma. Volgens het RSVZ is A.K vanaf 5 augustus 2016 verzekeringsplichtig in België in toepassing van art. 13.2a VO 883/2004. A.K. gaat in beroep tegen deze beslissing. De arbeidsrechtbank geeft A.K. gelijk en oordeelt dat zij onderworpen is aan de Poolse sociale zekerheid. Het RSVZ gaat in beroep tegen het vonnis.

Het arbeidshof oordeelt dat het RSVZ moet bewijzen dat niet de algemene regel (onderwerping aan de wetgeving van de staat waar de economische activiteit daadwerkelijk wordt uitgeoefend) maar de uitzonderingsregel (onderwerping aan de wetgeving van het land van de feitelijke woonplaats) van toepassing is. Daarvoor moet bewezen worden dat A.K. werkzaamheden in twee of meer lidstaten uitoefende.

Het arbeidshof oordeelt dat het RSVZ niet bewijst dat A.K. werkzaamheden, andere dan eventueel marginale werkzaamheden, in België uitoefende. De argumenten die door het RSVZ naar voren worden gebracht, overtuigen het arbeidshof niet:

- Het loutere feit dat A.K. in België woont bewijst de stelling van het RSVZ niet.
- Dat A.K. in België als loontrekkende heeft gewerkt bewijst ook niet dat zij in België zelfstandige activiteiten heeft uitgeoefend.
- Uit het feit dat de Poolse onderneming in hoofdzaak factureerde aan een Belgische klant kan niet automatisch worden afgeleid dat ook zelfstandige activiteiten in België werden uitgeoefend.
- Het RSVZ stelt dat bijna niet anders kan of dat het evident is dat A.K. activiteiten in België heeft uitgeoefend, maar bewijst dit niet.

A.K. toont daarentegen volgens het arbeidshof aan dat zij van in het begin een vennootschap in Polen had opgericht, aangesloten was bij een Poolse socialeverzekeringsfonds, dat haar inkomsten in Polen werden belast, dat zij regelmatig naar Polen reisde en daar contacten had met klanten en leveranciers, dat de producten in Polen werden gecontroleerd en gestockeerd en de levering van deze producten aan de (ook Belgische) klanten niet door haar gebeurde. De arbeidstijd welke werd besteed aan de aan- en verkoop gebeurde in Polen. Dat zij eventueel een verplaatsing naar Polen in België organiseerde dient volgens het arbeidshof aanzien te worden als een marginale activiteit. Tenslotte oordeelt het arbeidshof dat de beslissing van de Poolse socialezekerheidsinstelling ZUS geen onderwerping aan de Belgische sociale zekerheid aantoont nu ZUS in dit schrijven de (verkeerde) stelling van het RSVZ overneemt wanneer zij zich hiermee akkoord verklaart om de reden dat A.K. in België woont en 25% van haar inkomsten in België genereert.

Gezien het RSVZ niet bewijst dat A.K. in twee of meer lidstaten (België en Polen) werkzaamheden verrichtte, moet niet worden onderzocht waar A.K. een substantieel gedeelte van haar werkzaamheden verrichtte of waar zich het centrum van belangen van haar werkzaamheden bevond.

Om deze redenen oordeelt het arbeidshof dat het hoger beroep ongegrond is.

Vonnissen van de arbeidsrechtbanken

A.K. / RSVZ

Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, 9^e kamer

Vonnis van 10 januari 2022, A.R. 21/248/A

Niet gepubliceerd

Europese Verordening 883/2004

- *Werkzaamheden in verschillende lidstaten*
- *Substantieel gedeelte van de werkzaamheden*

A.K. woont in België en oefent haar zelfstandige activiteiten sinds 5 augustus 2016 uit vanuit een Poolse firma. Volgens het RSVZ is A.K vanaf die datum verzekeringsplichtig in België in toepassing van art. 13.2a VO 883/2004. A.K meent dat ze onderworpen is aan het Poolse en niet aan het Belgische socialezekerheidsrecht.

Er is volgens de arbeidsrechtbank geen discussie dat België als woonstaat bij toepassing van artikel 16, §2 van de Verordening 883/2004 bepaalt welke socialezekerheidswetgeving van toepassing is. Artikel 13 stipuleert onder de titel "verrichten van werkzaamheden in twee of meer lidstaten": op diegene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst/andere dan in loondienst pleegt te verrichten, is van toepassing: a) de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, indien hij aldaar een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht.

De arbeidsrechtbank is vervolgens van oordeel dat de werkzaamheden van A.K. zich over verschillende lidstaten voordoen. Enerzijds is haar sociale zekerheid en boekhouding in Polen gevoerd, zijn de aankopen van materialen in Polen doorgegaan en is de zetel van de vennootschap in Polen gevestigd. Anderzijds zijn de verkopen/leveringen hoofdzakelijk te België en woont A.K. in België. Daarbij bleek dat zij de leveringen organiseerde. Deze werden door haar leveranciers te Polen vanuit hun opslag naar België gedaan aan de Belgische klant. Zodoende werd dus wel degelijk een deel van de werkzaamheden in België verricht.

Volgens artikel 13 van de Verordening 883/2004 geldt de woonplaatsbevoegdheid indien daar een substantieel gedeelte van de werkzaamheden wordt verricht. Om dit criterium te beoordelen, dienen volgende elementen in acht te worden genomen: omzet, arbeidstijd, verleende diensten, ... Een aandeel van minder dan 25% geldt als indicatie dat geen substantieel deel van de werkzaamheden in een land werd gevoerd.

De rechtbank is van oordeel dat de administratie (boekhouding, fiscaliteit) en de inkoop volledig in Polen is. Hiertegenover staat dat deze leveringen allen (op één na) aan 1 klant in België gebeurden, namelijk het bedrijf van haar echtgenoot. De omzet door verkoop wordt m.a.w. (vrijwel) volledig in België gerealiseerd. Gelet dat de focus van de activiteiten ligt bij de verschillende leveranciers, is de rechtbank van oordeel dat, niettegenstaande haar woonplaats in België waar ze meest vertoefde, een substantieel deel van de arbeidstijd en diensten te Polen werd verleend. Bijgevolg meent de arbeidsrechtbank dat A.K. niet onderworpen is aan het Belgische socialezekerheidsrecht vanaf 5 augustus 2016 tot 5 oktober 2020.

Vanaf 6 oktober 2020 heeft A.K een voltijdse tewerkstelling in het bedrijf van haar echtgenoot en (thans) enige klant en is ze volgens de arbeidsrechtbank bij toepassing van artikel 13.3 van Verordening 883/2004 onderworpen aan het Belgische socialezekerheidsrecht.

C.D. / Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Mechelen
Vonnis van 8 april 2022, A.R. 21/446/A
Niet gepubliceerd

Crisis-overbruggingsrecht COVID-19

- *Beroepstermijn*
- *Dubbel overbruggingsrecht*
- *Niet verplicht gesloten sector*

C.D. is zelfstandige in de vastgoedsector en begeleidt Vlamingen bij hun aankoop van vastgoed in Spanje.

De rechtbank oordeelt dat de beroepstermijn niet ingaat als de bestreden beslissing niet de in artikel 14 van het Handvest voorgeschreven vermeldingen bevat (zoals de mogelijkheid en termijn om een voorziening in te stellen voor de bevoegde rechtbank).

C.M. meent dat hij, omwille van de reisbeperkingen, voor de maanden december 2020 tot en met april 2021 in aanmerking komt voor de dubbele uitkering overbruggingsrecht. C.D. stelt dat hij gedwongen was zijn activiteiten te onderbreken of op zijn minst afhankelijk was van een sector die gedwongen was te onderbreken (art. 4quater, §1, eerste en tweede streepje van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen).

Volgens C.D. bevond hij zich in eenzelfde situatie als de reisbureaus, autocarbedrijven, taxichauffeurs en verblijfsaccomodaties. Die werden, net zoals de vastgoedsector en de reissector, niet uitdrukkelijk vermeld in de ministeriële besluiten als verplicht gesloten sector, maar konden wel de dubbele uitkering overbruggingsrecht genieten. Dit stond zo op de website van zijn socialeverzekeringsfonds.

De rechtbank was van oordeel dat noch de vastgoedsector, noch de reissector in de ministeriële besluiten vermeld worden als verplicht gesloten sector. Een activiteit in de vastgoedsector is ook niet afhankelijk van een verplicht gesloten sector. C.D. steunt zich eigenlijk op het reisverbod, maar de wetgeving voorziet hiervoor geen compensatie.

De rechtbank moet zich houden aan de wettelijke bepalingen en kan deze niet uitbreiden. De rechtbank kan dus ook geen rekening houden met vermeldingen op een website. C.D. heeft bijgevolg geen recht op de dubbele uitkering overbruggingsrecht.

X./Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Dinant, 4^e kamer
Vonnis van 7 juni 2022, A.R. 21/250/A
Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Gedwongen sluiting*
- *Niet-medisch contactberoep*

X. is een zelfstandige therapeut. Hij biedt verschillende soorten energetische therapie aan: reiki, voetreflexologie, bio-energie en geobiologie. Tijdens de coronacrisis krijgt X. de dubbele uitkering overbruggingsrecht voor de periode van oktober 2020 tot en met februari 2021. Het socialeverzekeringsfonds vordert deze terug omdat X. niet verplicht gesloten was. X. is het niet eens met deze beslissing en vordert bijkomend de dubbele uitkering voor de maand april 2021.

De rechtbank oordeelt dat X. voldoende aantoont dat hij zijn activiteiten volledig heeft onderbroken vanaf 1/11/2020 tot 28/02/2021 en van 24/03/2021 tot eind april 2021. Vanaf november 2020, moesten contactberoepen (met uitzondering van medische en paramedische beroepen) hun activiteiten verplicht onderbreken. Huisbezoeken waren toen ook beperkt. De rechtbank is van oordeel dat op basis van de nacebelcode en neergelegde stukken voldoende wordt aangetoond dat het uitoefenen van energetische therapie op de persoon een nauw contact vereist tussen de therapeut en de client. X. toont aan dat hij zijn activiteiten sinds november 2020 volledig heeft stopgezet en dat het voor hem onmogelijk was de activiteit verder uit te oefenen. Hij kon de opgelegde maatregelen niet respecteren (1,5 meter afstand en beperking van externe contacten).

De rechtbank is dan ook van oordeel dat X. recht heeft op de dubbele uitkering overbruggingsrecht voor november 2020, januari 2021, februari 2021 en ook voor april 2021. In oktober 2020 heeft X. minstens gedeeltelijk zijn activiteit verdergezet, zodat hij voor die maand geen recht lijkt te hebben op de dubbele uitkering.

X./Socialeverzekeringsfonds

Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt, 2^e kamer

Vonnis van 10 juni 2022, A.R. 21/881/A

Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Onderbreking zeven opeenvolgende kalenderdagen*

X. bekam een crisioverbruggingsrecht op basis van een volledige onderbreking van haar zelfstandige activiteit van minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen (artikel 4, §1 KB van 23.03.2020). Het socialeverzekeringsfonds vordert dit bedrag terug. X. gaat in beroep tegen deze beslissing.

De rechtbank oordeelt dat X. naast werkend vennoot de enige gedelegeerd bestuurder is. Aangezien de zaak niet minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen gesloten was, werden de activiteiten verdergezet. Er was geen tijdelijke werkloosheid voor de werknemers. Indien de zaak zich continueert worden er inkomsten gegenereerd. Er wordt door X. alleszins geen bewijs bijgebracht dat er geen inkomsten zouden zijn geweest. Indien het bedrijf evenwel vrijwillig gesloten was gedurende minstens zeven opeenvolgende dagen en de werknemers tijdelijk werkloos waren had X. uiteraard wel recht op deze corona-maatregel.

De terugvordering werd volgens de rechtbank op correcte gronden genomen. De vordering is ongegrond.

X. / Socialeverzekeringsfonds

Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Turnhout

Vonnis van 16 juni 2022, A.R. 21/641/A

Crisis-overbruggingsrecht COVID-19

- *Dubbele uitkering overbruggingsrecht*
- *Verplichte sluiting*
- *Beperkte activiteit*

X. is zelfstandige en oefent een contactberoep uit (lessen en workshops vanuit de eigen woning). Zijn socialeverzekeringsfonds vordert de dubbele uitkering overbruggingsrecht terug voor januari, februari en april 2021, omdat hij in die periode nog beperkt online yogalessen heeft gegeven. Overeenkomstig de richtlijnen van de FOD Sociale Zekerheid was toen enkel de combinatie met take-away, click&collect en nachtwinkels toegelaten. Deze uitzondering moet restrictief worden geïnterpreteerd. Voor deze periode kon hij wel de enkele uitkering overbruggingsrecht wegens omzetsdaling genieten. X. is van oordeel dat hij wel recht heeft op de dubbele uitkering.

Overeenkomstig art. 4quater, §1 van de Wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen is er recht op de dubbele uitkering als de activiteit rechtstreeks behoort tot de gesloten sectoren die worden opgesomd in de ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en als de activiteit gedwongen volledig of gedeeltelijk wordt onderbroken.

De rechtbank is van oordeel dat niet duidelijk blijkt dat de gedeeltelijke onderbreking enkel geldt voor take-away, click&collect en nachtwinkels.

"Gedeeltelijk" betekent volgens de verantwoording bij amendement 12 "dat een wezenlijk deel van de activiteit geraakt moet zijn door de sluitingsmaatregel. Dat is met name het geval voor nachtwinkels die om 22u 's avonds moeten sluiten." De vermelding "met name" wijst erop dat dit om een voorbeeld gaat. Het gaat dus niet om een restrictieve beperking.

Nergens in de regelgeving of in de voorbereidende werken staat dat de onderbreking volledig en absoluut moet zijn om recht te hebben op de dubbele uitkering. Een gedeeltelijke onderbreking met wezenlijke impact volstaat. X. oefent een contactberoep uit en de sluitingsmaatregelen hebben een wezenlijk deel van zijn activiteiten geraakt. X. heeft volgens de rechtbank bijgevolg recht op de dubbele uitkering.

M. / FOD Sociale Zekerheid
Arbeidsrechtbank Gent, afdeling Roeselare
Vonnis van 21 juni 2022, A.R. 20/229/A
Niet gepubliceerd

Kwalificatie van de arbeidsrelatie

- *Artikel 5bis Arbeidsovereenkomstenwet*
- *Begrip gelijkaardige prestaties*
- *Onweerlegbaar vermoeden*

Een OCMW baat een woonzorgcentrum en een thuisverplegingsdienst uit. KVD werkt deeltijds als verpleegster in het woonzorgcentrum. Daarnaast wil KVD als zelfstandige verpleegster werken in de thuisverplegingsdienst.

De vraag rijst of dit valt onder het onweerlegbaar vermoeden van artikel 5bis arbeidsovereenkomstenwet. Dit artikel bepaalt dat wie bijkomende, gelijkaardige prestaties verricht in uitvoering van een aannemingsovereenkomst voor eenzelfde opdrachtgever, voor het geheel van de prestaties verbonden is door de arbeidsovereenkomst.

De Commissie Arbeidsrelaties oordeelde dat artikel 5bis arbeidsovereenkomstenwet van toepassing was, omdat het om gelijkaardige prestaties ging die waren uitgevoerd voor eenzelfde juridische entiteit. Dit onweerlegbaar vermoeden heeft voorrang op de arbeidsrelatiewet. Volgens het OCMW zijn de prestaties in het woonzorgcentrum niet gelijkaardig aan die van de prestaties in de thuisverplegingsdienst en is artikel 5bis arbeidsovereenkomstenwet niet van toepassing.

De rechtbank oordeelt in het voordeel van de Commissie Arbeidsrelaties:

- De essentie van beide functies is dezelfde: instaan voor verpleegkundige en verzorgingsbehandelingen.
- De doelgroep is gelijk: zorgbehoevenden. Wie dit juist zijn (ouderen, gehandicapten, ...) maakt niet uit.
- Voor beide profielen worden nagenoeg dezelfde expertise, hetzelfde diploma en dezelfde competenties gevraagd. Veel taken komen terug in beide functies. Er zijn inderdaad wel verschillen (zoals op vlak van samenwerken en verantwoordelijkheid), maar dat verandert niets aan het feit dat de prestaties gelijkaardig zijn.
- Het feit dat het woonzorgcentrum en de thuisverplegingsdienst een eigen organisatie hebben met eigen regels, is ook niet relevant. De prestaties kunnen dan nog steeds gelijkaardig zijn. Bovendien gebeuren alle prestaties uiteindelijk voor dezelfde juridische entiteit en dus dezelfde opdrachtgever.
- Artikel 5bis arbeidsovereenkomstenwet vereist niet dat de taken identiek zijn. Het is voldoende na te gaan of de prestaties gelijkaardig zijn. Het begrip "gelijkaardig" betekent ook niet dat er tussen de prestaties geen onderscheid mag gemaakt kunnen worden.
- Het vermoeden is onweerlegbaar. Het tegendeel kan dus niet bewezen worden.

Betrokkene valt bijgevolg onder de arbeidsovereenkomstenwet en kan niet aanzien worden als zelfstandige.

X./Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Leuven, derde kamer
Vonnis van 1 juli 2022, A.R. 21/366/A
Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Gedwongen sluiting*
- *Afhankelijk van verplicht gesloten sector*

Reclamebureaus en uitgeverijen van boeken zijn niet rechtstreeks getroffen geweest door een verplichte sluiting omwille van de coronacrisis. Eisende partijen zijn van oordeel dat zij aanspraak kunnen maken op het crisioverbruggingsrecht omdat er een volledige onderbreking was van de activiteit aangezien zij voor minstens 60% afhankelijk zijn van een cliënteel dat actief is in een verplicht gesloten sector. Na onderzoek door het RSVZ werd er besloten dat eisende partijen niet voldoen aan de dubbele voorwaarde:

- men moet actief zijn in een sector die verplicht volledig gesloten is, voor minstens 60% afhankelijk is van cliënteel dat in een verplicht gesloten sector actief is en
- er is sprake van een volledige onderbreking van de activiteit.

Uit onderzoek van het openbaar ministerie blijkt dat de activiteit van eisende partijen niet beperkt is tot de zogenaamde huis aan huis-verkoop. Het gaat eerder om bezoeken van een vertegenwoordiger aan potentiële klanten-handelaars/dienstverleners. Dit kan ook uitgebouwd worden via andere kanalen (op afspraak, telefonisch, online, ...). Het webplatform van eisende partijen werd in de betwiste periode ook verder onderhouden en kon worden ingezet om de online verkoop van de aangesloten handelaars te ondersteunen en promoten. Er kon ook verder ingezet zijn op de uitgave van de regiogidsen van steden en gemeenten.

Zoals het openbaar ministerie besluit tonen volgens de rechtbank eisende partijen niet aan dat alle activiteiten volledig stopgezet werden. Ze tonen niet aan dat ze onder de rechtstreekse sluiting vielen, noch dat zij hoofdzakelijk afhankelijk zijn van gesloten sectoren voor de betwiste periodes. Er was geen 100% omzetverlies.

De rechtbank besluit vervolgens dat aangezien eisende partijen niet voldoet aan de voorwaarden van verplichte sluiting, zij niet in aanmerking komen voor een heropstart-overbruggingsrecht. Eisende partijen moeten bijgevolg de bedragen die zij ontvingen in het kader van overbruggingsrecht verplichte sluiting of overbruggingsrecht heropstart terugbetalen.

Vanaf 2021 bestaat het crisioverbruggingsrecht wegens aanzienlijke omzetsdaling. Hiertoe dient met boekhoudkundige stukken te worden aangetoond dat men aan de voorwaarden voldoet.

G.K. / RSVZ en socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Waals-Brabant, afdeling Nijvel
Vonnis van 3 oktober 2022, A.R. 20/884/A
Niet gepubliceerd

Vrijstelling van bijdragen

- *Tijdelijke financiële of economische moeilijkheden*
- *Discretionaire bevoegdheid RSVZ*
- *Controle op wettigheid en motiveringsplicht*

G.K. vraagt een vrijstelling van sociale bijdragen aan. Het RSVZ weigert de vrijstelling omdat hij niet aantoont dat zij zich in een moeilijke financiële of economische situatie bevindt. G.K. gaat in beroep tegen deze beslissing.

Volgens artikel 17, eerste lid van het koninklijk besluit nr. 38 kunnen zelfstandigen die zich tijdelijk in een financiële of economische moeilijke situatie bevinden, aan het RSVZ een vrijstelling van bijdragen vragen. Volgens artikel 17, tweede lid van het koninklijk besluit nr. 38 rust de bewijslast van de tijdelijke economisch moeilijke situatie op de aanvrager van de vrijstelling. Het RSVZ beslist op basis van de elementen in de aanvraag.

Het RSVZ heeft een discretionaire bevoegdheid. Bijgevolg moet de rechterlijke controle op de beslissingen van het RSVZ beperkt blijven tot een controle van de wettigheid, zowel intern als extern, met inbegrip van de motiveringsplicht. Deze controle kan enkel aanleiding geven tot de nietigverklaring van onwettige beslissingen.

De vereiste motivering bestaat uit het aangeven van de juridische en feitelijke overwegingen die ten grondslag liggen aan de beslissing. Deze vereiste houdt vooral in dat de motivering het mogelijk moet maken om de overwegingen in rechte en feite te begrijpen en te weten waarom, gelet op de concrete omstandigheden, de beslissing is genomen. De motivatie moet ook afdoende zijn. Deze vereiste houdt vooral in dat de motivering relevant en ernstig moet zijn, in die zin dat de aangevoerde redenen voldoende moet zijn om de beslissing te rechtvaardigen.

De beslissing van het RSVZ vermeldt de relevante wettelijke bepalingen en de verschillende feitelijke omstandigheden op basis waarvan het RSVZ de economische situatie van G.K. concreet heeft beoordeeld. Het lijkt er dus op dat het RSVZ, rekening houdend met de informatie waarover het beschikt, de economische situatie van G.K. correct heeft onderzocht. Daarom moet worden aangenomen dat de motivering voldoende was en G.K. in staat heeft gesteld te begrijpen op basis van welke elementen het RSVZ heeft beslist om de vrijstelling te weigeren.

Volgens de rechtbank is de beslissing zowel in feite als in rechte correct gemotiveerd. De beslissing stelde G.K in staat te begrijpen dat op basis van de voorgelegde elementen niet kon worden vastgesteld dat hij zich tijdelijk in een moeilijke economische of financiële situatie bevond. Het beroep is dan ook ongegrond.

X./Socialeverzekeringsfonds en RSVZ
Arbeidsrechtbank Waals-Brabant, afdeling Nijvel, 5^e kamer
Vonnis van 3 oktober 2022, A.R. 22/168/A
Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Afhankelijk van gesloten sector*
- *Volledige stopzetting*

Het socialeverzekeringsfonds vordert het dubbel crisisoverbruggingsrecht terug voor de periode oktober 2020 tot juni 2021 omdat X. niet afhankelijk is van een gesloten sector en omdat niet alle activiteiten lijken te zijn stopgezet. X. gaat in beroep tegen het socialeverzekeringsfonds en het RSVZ.

De rechtbank oordeelt dat de vordering tegen het RSVZ onontvankelijk is. Het RSVZ heeft de beslissing tot terugvordering niet genomen en heeft het overbruggingsrecht niet uitbetaald. Het socialeverzekeringsfonds heeft het RSVZ louter bevestigd om te weten of het dubbel overbruggingsrecht kon worden toegekend.

De vennootschap van X. werkt voor één enkele klant. X. organiseert, coördineert en beheert de audiovisuele technische middelen voor transmissie, uitzending en lokale distributie van videoverslaggeving voor de internationale pers ter plaatse, tijdens internationale bijeenkomsten zoals EU-toppen, ministeriële topbijeenkomsten van Europese instellingen, NAVO, enz.

De rechtbank besluit dat de activiteit van X. niet behoort tot de verplicht gesloten sectoren vermeld in artikel 8 van het ministerieel besluit van 28/10/2020. X. is volgens de rechtbank ook niet hoofdzakelijk afhankelijk van een sector die verplicht moest sluiten. Het is onjuist te beweren dat van oktober 2020 tot juni 2021 Europese toppen/bijeenkomsten van internationale organisaties plaatsvonden via videoconferentie en/of achter gesloten deuren, zodat de pers niet werd toegelaten waardoor de technische ondersteuningsactiviteit van X. bijgevolg onmogelijk werd. De rechtbank haalt bij wijze van voorbeeld enkele activiteiten aan die wel degelijk in het begin en het einde van de betwiste periode hebben plaatsgevonden. Voor deze activiteiten leek X. nog steeds de contactpersoon te zijn. Het is dus duidelijk dat de vennootschap niet alle activiteiten had stopgezet tussen oktober 2020 en juni 2021. Uit de stukken blijkt ook dat de klant van X. facturen aan de vennootschap is blijven betalen. X. had dan ook geen recht op het dubbel overbruggingsrecht.

Overeenkomstig artikel 17, derde lid van het Handvest van de sociaal verzekerde kan een terugvordering als de begunstigde wist of moest weten dat hij geen recht had op de prestatie. Dit is volgens de rechtbank het geval, waardoor de terugvordering van het socialeverzekeringsfonds terecht is.

Artikel 1382 B.W. is volgens de rechtbank niet van toepassing, aangezien het Handvest zelf een eigen sanctie voorziet als de instelling van sociale zekerheid niet alle verplichte vermeldingen in haar beslissing opneemt: in dat geval begint de beroepstermijn niet te lopen. Vervolgens is de rechtbank van oordeel dat het socialeverzekeringsfonds niet tekort is gekomen in haar informatieverplichting. Tot slot heeft het fonds wel degelijk de beroepsmogelijkheden vermeld.

X./Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Hasselt
Vonnis van 14 oktober 2022, A.R. 21/796/A
Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Niet-verplichte sluiting van minstens zeven dagen*
- *Gedwongen onderbreking*
- *Bewijslast*

Het socialeverzekeringsfonds vordert de volgende uitkeringen crisisoverbruggingsrecht COVID-19 terug van X.:

- de volledige uitkering overbruggingsrecht wegens niet-verplichte sluiting van zeven dagen voor de maanden juni, juli en augustus 2020;
- de volledige (dubbele) uitkering overbruggingsrecht wegens gedwongen onderbreking voor de maand november 2020.

X. gaat in beroep tegen deze terugvordering.

De maanden juni, juli en augustus 2020 worden teruggevorderd omdat er geen omzetsdaling zou zijn. De rechtbank is van oordeel dat X. niet aantoont dat ze haar zelfstandige activiteit omwille van de coronacrisis zeven opeenvolgende dagen heeft onderbroken. Betrokkene is bestuurder van meerdere vennootschappen en oefent bijgevolg heel wat administratieve werkzaamheden uit. Volgens de rechtbank is de terugvordering dan ook terecht.

In ondergeschikte orde wil X. voor de maanden juni, juli en augustus 2020 aanspraak maken op het relance overbruggingsrecht. Hiervoor moet er voldoende omzetsdaling zijn. Beide partijen komen met andere cijfers: het socialeverzekeringsfonds baseert zich op de btw-gegevens (die een omzetverhoging aantonen), terwijl X. zich baseert op een verklaring van de boekhouder (waarin een omzetsdaling van meer dan tien procent wordt vermeld). De rechtbank is van oordeel dat een attest van de boekhouder een éénzijdig stuk is en onvoldoende bewijs levert omtrent de omzet van een onderneming. Bijgevolg meent de rechtbank dat de cijfers van het socialeverzekeringsfonds de juiste zijn. Er werd dus niet voldaan aan de voorwaarden om aanspraak te maken op relance-uitkering.

De rechtbank stelt tenslotte ook vast dat de terugvordering van de uitkering voor de maand november 2020 correct is gebeurd. X. werkt in de vastgoedsector en die sector was toen niet verplicht gesloten. X. hing ook niet af van verplicht gesloten sectoren. In ondergeschikte orde wil X. voor deze maand aanspraak maken op het relance overbruggingsrecht. Op basis van de beschikbare btw-gegevens werd geen omzetverlies aangetoond. X. kan dus geen aanspraak maken op de relance-uitkering.

X./Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Gent, afdeling Sint-Niklaas
Vonnis van 19 oktober 2022, A.R. 21/709/A
Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Gedwongen sluiting*
- *Cumulatie met arbeidsongeschiktheid*

X. bekam de dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht omwille van verplichte sluiting ingevolge de coronamaatregelen voor onder meer de maanden januari tot en met april 2021. Tijdens dezelfde periode was X. ook arbeidsongeschikt. Het socialeverzekeringsfonds vordert daarop de uitkeringen terug.

Om het overbruggingsrecht te kunnen genieten, dient de zelfstandige zich in één van de gevallen van artikel 4 van de wet van 26 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen (hierna 'de wet overbruggingsrecht') te bevinden. Een onderbreking of stopzetting omwille van arbeidsongeschiktheid valt hier niet onder. Naar het oordeel van de rechtbank merkt het socialeverzekeringsfonds terecht op dat de activiteit van X. niet gedwongen onderbroken was omwille van de sluitingsmaatregelen, maar – en reeds eerder – omwille van haar arbeidsongeschiktheid. X. verkreeg vanaf het eerste kwartaal van 2021 voor onbepaalde duur een gelijkstelling wegens ziekte of invaliditeit, zodat zij in het kwartaal van de aanvraag overbruggingsrecht geen sociale bijdragen verschuldigd was. In die omstandigheden voldeed X. volgens de rechtbank niet aan de voorwaarden van het tijdelijke artikel 5/1 van de wet overbruggingsrecht.

Uit het verslag aan de Koning naar aanleiding van het koninklijk besluit nr. 13 van 27 april 2020 blijkt inderdaad dat de maatregel in geen geval beoogt toe te laten te genieten van de financiële uitkering van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voor een zelfstandige activiteit die al onderbroken is om andere redenen dan COVID-19 en dat een zelfstandige in arbeidsongeschiktheid of invaliditeit geen recht op de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht opent. Bovendien deelde X. telkens op de aanvraag voor het overbruggingsrecht mee dat zij geen vervangingsinkomen had, wat een onjuiste verklaring was.

Gelet op dit alles werd het dubbel overbruggingsrecht voor de maanden januari tot en met april 2021 ten onrechte toegekend aan X. Het socialeverzekeringsfonds moet overgaan tot de terugvordering van de op grond van de wet overbruggingsrecht onterecht uitbetaalde bedragen, zo nodig langs gerechtelijke weg (artikel 12, lid 1 van de wet overbruggingsrecht). De terugvordering door het socialeverzekeringsfonds is dan ook terecht.

De vordering van X. is ongegrond.

C.D. / RSVZ

Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Luik, 2^e kamer

Vonnis van 24 oktober 2022, A.R. 21/3365/A

Niet gepubliceerd

Vrijstelling van bijdragen

- *Discretionaire bevoegdheid RSVZ*

De toekenning of weigering van vrijstelling van bijdragen behoort tot de discretionaire bevoegdheden van het RSVZ. De rechtbank kan niet in de plaats van het RSVZ oordelen, maar kan enkel een legaliteitscontrole uitvoeren en nagaan of de beslissing voldoende gemotiveerd is. Als de rechtbank zou vaststellen dat de beslissing nietig is, kan deze niet in de plaats van het RSVZ de vrijstelling van bijdragen alsnog aan C.D. toestaan.

De arbeidsrechtbank gaat na of het RSVZ een kennelijk onjuiste beoordeling heeft gemaakt, zonder zich in de plaats te stellen van het RSVZ en zonder rekening te houden met elementen die niet werden ingediend bij het RSVZ.

C.D. haalt aan dat het RSVZ de beoordeling moet maken op basis van zijn persoonlijke inkomsten en niet op basis van de omzetcijfers van de vennootschap. De rechtbank is van oordeel dat het RSVZ terecht rekening gehouden heeft met de omzetcijfers van de vennootschap op basis van artikel 50ter/3 van het KB van 19 december 1967, aangezien C.D. beherend vennoot is.

Daarnaast is de rechtbank van oordeel dat het RSVZ wel degelijk rekening gehouden heeft met de kosten en aankopen. Het RSVZ heeft ook rekening gehouden met de mogelijke toekomstperspectieven, maar deze elementen werden onvoldoende bewezen. Deze beoordeling valt onder de appreciatiebevoegdheid van het RSVZ.

Tot slot betwist C.D. dat hij onvoldoende zou hebben bewezen dat hij zich in een moeilijke economische situatie van tijdelijke en/of onverwachte aard bevindt. Volgens de arbeidsrechtbank heeft het RSVZ geen kennelijk onjuiste beoordeling gemaakt door te oordelen dat dit bewijs niet wordt geleverd omdat C.D. al reeds verschillende keren in het verleden vrijstelling van bijdragen heeft genoten en omdat zijn inkomsten al sinds 2012 laag zijn.

Ook wat de beoordeling van de andere elementen (zoals dat de vennootschap volgens het RSVZ zich niet meer in begin van activiteit bevindt) betreft, is de rechtbank van oordeel dat het RSVZ geen kennelijk onjuiste beoordeling heeft gemaakt.

In ondergeschikte orde vraagt C.D. de kwijtschelding van de verhogingen op basis van artikel 48 van het KB van 19 december 1967. De arbeidsrechtbank is van oordeel dat de kwijtschelding van verhogingen tot de discretionaire bevoegdheid van het RSVZ behoort.

Om deze redenen beslist de arbeidsrechtbank dat de beslissingen van het RSVZ wettig zijn.

J.B. / Socialeverzekeringsfonds en RSVZ
Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Dinant
Vonnis van 7 november 2022, A.R. 20/141/A
Niet gepubliceerd

Sociale bijdragen

- *Verjaring*

J.B. vraagt in 2020 aan zijn socialeverzekeringsfonds om een afrekening voor de sociale bijdragen vanaf het tweede kwartaal 1981 tot en met het vierde kwartaal van 1983. Hij wil deze alsnog betalen om zijn pensioenrechten te vrijwaren. Het socialeverzekeringsfonds heeft voor de invordering van deze bijdragen vonnissen bekomen op 07.06.1982, 22.10.1984 en 07.10.1985. Uiteindelijk werden de onbetaalde bijdragen wegens een faillissement als oninbaar beschouwd.

Het fonds weigert de gevraagde afrekening te bezorgen, aangezien deze bijdragen verjaard zijn. J.B. tekent beroep aan bij de arbeidsrechtbank.

Een vonnis dat een partij veroordeelt, geeft aanleiding tot een vordering die de tenuitvoerlegging van het vonnis tot doel heeft. Deze vordering verjaart, behoudens stuiting, na tien jaar, ongeacht de duur van de verjaringstermijn van de vordering waarop de beslissing is gebaseerd (artikel 2262bis B.W.). De rechtbank is van oordeel dat het fonds dus niet meer kan optreden om de vonnissen ten uitvoer te leggen, hetgeen niet wordt betwist.

In het burgerlijk recht staat niets de verweerder in de weg om vrijwillig zijn verplichting na te komen indien de civiele vordering van de eiser is verjaard. De sociale wetgever heeft echter een uitzondering voorzien: artikel 15, §1 van het koninklijk besluit nr. 72 van 10.11.1967 bepaalt dat de betaalde bijdragen voor een verjaarde periode moeten worden terugbetaald. Aangezien deze regel is bedoeld om speculatie en misbruik tegen te gaan, is ze volgens de rechtbank ook van toepassing op de verjaring van de rechtsvordering.

Overeenkomstig de toepasselijke wetgeving heeft het fonds volgens de rechtbank dus geen keuze: zij moet het lid terugbetalen. Als hij de betaling weigert, moet het fonds een betaling doen aan de deposito- en consignatiekas. Onder deze omstandigheden en gelet op de verstreken tijd is de rechtbank van oordeel dat het fonds terecht heeft geweigerd de gevraagde afrekening aan J.B. te bezorgen.

Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.

X. / Socialeverzekeringsfonds

Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren, 2^e kamer

Vonnis van 5 december 2022, A.R. 21/164/A en 22/561/A

Niet gepubliceerd

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Terugvordering*
- *Handvest van de Sociaal Verzekerde*
- *Fout socialeverzekeringsfonds*

X. is zelfstandige en vraagt tijdens de coronacrisis overbruggingsrecht aan bij zijn socialeverzekeringsfonds. Het RSVZ onderzoekt het toegekende overbruggingsrecht en deelt aan het socialeverzekeringsfonds mee dat X. hoofdzakelijk in de bouwsector actief is. Omdat de bouwsector nooit verplicht gesloten was, heeft hij vanaf juni 2020 geen recht meer op het overbruggingsrecht wegens gedwongen sluiting. X. heeft ook geen recht op het heropstartoverbruggingsrecht. Het socialeverzekeringsfonds vordert daarop het overbruggingsrecht vanaf juni 2020 tot en met december 2020 terug. X. gaat in beroep bij de arbeidsrechtbank.

Voor de periode juni tot en met augustus 2020 oordeelt de rechtbank dat de zelfstandige overbruggingsrecht kon aanvragen bij een volledige onderbreking van de zelfstandige activiteit voor zover deze onderbreking minstens zeven opeenvolgende dagen duurt én mits de aanvraag objectieve elementen bevat die aantonen dat het om een gedwongen onderbreking gaat naar leiding van COVID-19 (art. 4bis, §1 van de wet van 22 maart 2020).

De rechtbank stelt vast dat X. te goeder trouw is en alle door het socialeverzekeringsfonds gevraagde inlichtingen heeft meegedeeld en dat er sprake is van een fout in hoofde van het fonds, dat zonder onderzoek naar de objectieve elementen die aantonen dat het om een gedwongen onderbreking gaat naar aanleiding van COVID-19, ten onrechte uitkeringen aan X. betaalde.

Voor de periode september tot en met december 2020 maakt het socialeverzekeringsfonds volgens de arbeidsrechtbank een tweede fout, door hem te adviseren een aanvraag in te dienen voor het heropstartoverbruggingsrecht, terwijl hij niet aan de voorwaarden van artikel 4 van de wet van 22 maart 2020 voldeed. Hoewel X. niet voldeed aan de voorwaarden, betaalde het socialeverzekeringsfonds voor deze maanden onterecht uitkeringen uit.

De rechtbank stelt vast dat de bestreden terugvorderingsbeslissingen voortvloeien uit rechtzettingen door het RSVZ van fouten begaan door het socialeverzekeringsfonds, die in strijd met de artikelen 3 en 4 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde niet correct heeft geïnformeerd. Overeenkomstig artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde kunnen deze rechtzettingen enkel uitwerking hebben voor de toekomst. De bestreden terugvorderingsbeslissingen zijn bijgevolg nietig.

De vordering van X. tot het bekomen van een bijkomende schadevergoeding is bij gebrek aan bewijs van schade ongegrond.

**X./Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank Gent, afdeling Brugge
Vonnis van 5 december 2022, A.R. 21/512/A
Niet gepubliceerd**

Overbruggingsrecht COVID-19

- *Dubbele uitkeringen*
- *Werken via afspraak*
- *Click&collect*

X. baat een interieurwinkel uit en voorziet in de mogelijkheid tot totaalinrichting van een appartement/woonhuis/vakantiehuis. Volgens X. heeft hij recht op een dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht voor de maanden maart en april 2021.

Handelaars die met een afspraaksysteem werkten, konden toen de dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht niet genieten. Zij konden wel aanspraak maken op het overbruggingsrecht op basis van 40% omzetverlies. Handelaars die met een click&collectsysteem werkten, konden de dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht wel genieten.

Uit een aantal berichten op de Facebookpagina van X. bleek dat in de maanden maart en april 2021 gebruik werd gemaakt van het systeem van winkelen op afspraak, waardoor X. voor die maanden niet gerechtigd was op de dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht. Het socialeverzekeringsfonds vorderde daarop de uitkering voor maart en betaalde de uitkering voor april niet uit. X. beweert dat hij enkel werkte via het click&collectsysteem en wel recht had op de dubbele uitkering.

De rechtbank is van oordeel dat het socialeverzekeringsfonds de bestreden beslissingen terecht heeft genomen. X. voldeed niet aan de voorwaarden om in de maanden maart en april 2021 gerechtigd te zijn op de dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht. Deze uitkering kan immers enkel worden toegekend aan niet-essentiële winkels die dienden te sluiten en onmogelijk op afspraak konden openblijven. Dit is hier niet van toepassing. De winkel van X. bleef in maart en april 2021 wel degelijk op afspraak open, hetgeen blijkt uit de bijgebrachte facebookberichten.

X. bewijst niet dat hij enkel werkte via het click&collectsysteem. De rechtbank besluit dan ook dat X. voor de maanden maart en april 2021 niet gerechtigd was op de dubbele uitkering crisisoverbruggingsrecht. Zijn vordering is ongegrond.

**BV U. en vzw B. /Belgische Staat en S.K., in aanwezigheid van de RSZ
Franstalige arbeidsrechtbank Brussel, 7^e kamer
Vonnis van 21 december 2022, A.R. 21/632/A
Niet gepubliceerd**

Kwalificatie van de arbeidsrelatie

- *Arbeidsrelatiewet*
- *Schijnzelfstandigheid*
- *Gezagsrelatie*

S.K. werkt als zelfstandig chauffeur voor het elektronisch platform U. Hij is onzeker over de aard van zijn arbeidsrelatie en dient daarom een aanvraag in bij de Commissie Arbeidsrelaties. De Commissie is van oordeel dat het niet gaat om een zelfstandige arbeidsrelatie en dat U. als werkgever moet worden beschouwd.

U. gaat in beroep tegen deze beslissing. Het platform vraagt de vernietiging van de beslissing van de Commissie Arbeidsrelaties en om te bevestigen dat de arbeidsrelatie verenigbaar is met de kwalificatie als zelfstandige.

De rechtbank onderzoekt eerst de specifieke criteria die onder andere van toepassing zijn in de sector van het vervoer van goederen of personen voor rekening van derden. Vijf van de negen criteria zijn volgens de rechtbank vervuld. Aangezien dit meer dan de helft is, geldt een vermoeden van arbeidsovereenkomst tot bewijs van het tegendeel.

Vervolgens stelt de rechtbank dat dit vermoeden kan worden weerlegd met alle middelen van recht, met name op basis van de algemene criteria: de wil van de partijen, de vrijheid van organisatie van de werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid om hiërarchische controle uit te oefenen. Er zal volgens de rechtbank met andere woorden moeten worden aangetoond dat er geen juridische band van ondergeschiktheid bestaat.

Volgens de rechtbank is S.K. vrij om zijn werk en zijn werktijd te organiseren. U. kan ook geen hiërarchische controle uitvoeren op S.K. De rechtbank komt daarom tot de conclusie dat het vermoeden van arbeidsovereenkomst is weerlegd en dat het wel degelijk een zelfstandige arbeidsrelatie betreft.

Verantwoordelijke uitgever

Anne Vanderstappen, administrateur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen

Willebroekkaai 35

1000 Brussel

T +32 2 546 42 11

F +32 2 511 21 53

info@rsvz-inasti.fgov.be

www.rsvz.be

Editie 2022